

[Thorkil Kristensen.]

udenfor NATOs rammer. Vi, som siger ja til ratifikationen, pådrager os et medansvar for den udvikling, der kommer, hvis Tyskland bliver genbevæbnet indenfor NATOs rammer. De, som siger nej til ratifikationen, har på den anden side også et medansvar, nemlig for den udvikling, der kommer, hvis Danmark ikke ratificerer, og hvis derfor beslutningen ikke kan fremtræde som en NATO-beslutning. I så fald er det sandsynligt, at Vesttyskland bliver genbevæbnet udenfor NATO, formentlig ved aftaler mellem stormagterne, i hvert fald mellem De Forenede Stater og Tyskland, muligvis også England og Frankrig.

Det, vi har valget mellem, er altså ikke et medansvar og frihed for ansvar. Vi har valget mellem et medansvar for een form for udvikling og et medansvar for en anden form for udvikling. I intet af tilfældene kan vi på forhånd få noget bestemt at vide om, hvordan det vil gå. Ansvar er i begge tilfælde knyttet til den usikkerhed, som nu engang knytter sig til tilværelsen i vor tid, men man må ikke tro og ikke udbrede den opfattelse, at det fritager os for noget medansvar for udviklingen i Europa, også for eventuelle farlige begivenheder, hvis vi siger nej.

Ole Bjørn Kraft: Jeg har bedt om ordet for at gøre nogle bemærkninger dels i anledning af nogle udtalelser, som er blevet fremsat af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) og dels nogle udtalelser af hans partifælle, det ærede medlem hr. Johs. Christiansen. Der er det kedelige i forholdet mellem det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) og mig, at når vi drøfter spørgsmål som disse, lytter det ærede medlem til mig med, hvad man kunne kalde et ondt øre. Han lægger i det, jeg siger, meget ofte ting, som hverken har været sagt eller været tilsigtet. Når det ærede medlem således beklager sig over, at jeg har brugt ordet „agitation“ om den radikale politik i denne forbindelse, vil jeg sige, at jeg har virkelig ikke brugt det på anden måde, end jeg også kunne bruge det om mit eget partis politik; den agitation, vi har ført, for, at vi skulle tilslutte os ratifikationen, kan jeg sammenstille med den agitation, som det

radikale parti har ført imod det. Der ligger ikke deri noget særlig ondt overfor det ærede medlem. Jeg har villet nævne dette for at bede det ærede medlem søge at lytte med en lidt mere forstående og velvillig indstilling til, hvad der bliver sagt, thi det er jo dog trods alle modsætninger vigtigt, at vi søger virkelig reelt at sætte de saglige synspunkter op overfor hinanden, at forstå hinanden såvidt muligt, for vi skal jo også i fremtiden arbejde ved siden af hinanden.

Må jeg gøre en enkelt bemærkning i tilslutning til, hvad der allerede er blevet sagt af den højtærede udenrigsminister og andre om de synspunkter, som det ærede medlem gjorde gældende med hensyn til det tyske socialdemokratis stilling. Jeg vil gøre det, fordi jeg er blevet gjort bekendt med en udtalelse, som jeg synes er meget interessant, og som stiller de synspunkter, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har fremsat, i en belysning, der viser, at hans vurdering af det tyske socialdemokratis stilling ikke kan være rigtig, at det er uberettiget af det ærede medlem så stærkt og så voldsomt, som han har gjort det under denne debat, at appellere til at stå på samme side som det tyske socialdemokrati.

Det er en udtalelse, som det tyske socialdemokratis leder, Erich Ollenhauer, har fremsat i et amerikansk tidsskrift den 22. november i fjor. Han blev her stillet overfor det spørgsmål, om han havde alvorlig grund til at tro, at Moskva i nær fremtid kunne gå med til et genforenet Tyskland på grundlag af hemmelige og frie valg, hvilket jo uden tvivl ville betyde, at de måtte opgive kontrollen med Tyskland. Som svar på dette spørgsmål siger hr. Ollenhauer:

„Hvis Moskva ikke er forberedt på at gå med til det, som foreslås i de første spørgsmål“ — om de frie valg — „vil det tyske socialdemokratiske parti sætte hele sin vægt bag et fuldstændigt vestligt forsvarssystem.“

Se, det er dog en udtalelse, som jeg vil bede det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) tænke over, og jeg vil bede det ærede medlem bemærke modsætningen mellem de synspunkter, han og det radikale venstre gør gældende i hele denne sag, og de synspunkter, som lederen af det tyske socialdemokrati her har gjort gældende.